

№ 13.

Mahjas Weefis

1884.

29. gada-

gahjums.

Ar pašā wifushehliga augsta Reisara wehleshanu.

Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nedetu.

Maksa ar peesubtischānu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
Ar Peelikumu: par gadu 1 " 60
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 85

Maksa ar peesubtischānu Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
Ar Peelikumu: par gadu 1 " —
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 55

Mahjas Weefis teel isdots seftdeenādm
no plši. 10. saktet.

Maksa par studināšanū:
par weenas slejas smalku rakstu (Piti)-
rindu, jeb to wectu, ko tahda rinda ceenam,
maksā 8 lāp.

Redahija un ekspedija Rīgā,
Ernst Plates bilšu- un grahmatu-bru-
latawā un buru-leetuwē pee Pēstera
basnizas.

Rabbitajs. Jaunalahs sinas. Telegrafa sinas. — Gelfshemes sinas: Schibdu leetā Rīgā. Is Rīgas turuma. Is Stulman-muischā. No Terbatas. Jelgawas
Latweeschu Awises. Schenbergā. Wentpils. No Pastendes. Leischs. Plestawas mehrneeku skola. No Soutas — Ahrsemes sinas: Politikas pahrschats. Wehl reis Widsemes
dselshjeka leetā. Par sobu topschānu. — Peelikuma. Pulwera tugis. — Graudi un seedi.

Sina.

Ar nahkoscho 14to numuru eesahlahs jauns gada-zetorknis un war atkal no jama „Mahjas Weefis“ libhs ar „Peelikumu“
pastellet. No schi gada-zetorkschā saktot libhs gada beigahm maksā „Mahjas Weefis“ libhs ar „Peelikumu“ 1 rubli 35 kap.
un ar „Peelikuma“ 80 kap., un ar peesubtischānu par pasti: „Mahjas Weefis“ ar „Peelikumu“ 1 rubli 95 kap. un ar
„Peelikuma“ 1 rubli 40 kap.

Ernst Plates,

„Mahjas Weefis“ ihpachneeks un abildoschais redaktors.

Jaunalahs sinas.

Widsemes wijegubernators, lambarlungs
v. Tobiesens, aishrauzis gubernā.

Widsemes schandarmerijas preeschneeks, gene-
ralmajors Laks, no Peterburgas atkal pah-
brauzis.

Widsemes gubernas prokurors, kollegijurahs
Miafojedows, amata darischānās aishrauzis
gubernā un sawu amatu pa tam nobewis
sawam beedrim, kollegiju afesoram Jordanam.

Ahrsemju petrolejas eeweschāna Kreewijā
zaur Rīgas ostu. Rīgas „Wirschas un an-
deles awises“ referents issazija pagahjuschā
gada pahrschātā pahrlceezinaschānos, ka petro-
lejas eeweschāna is ahrsemem pee mums
atkal zelschotees. Petrolejas eeweda: 1880.
gadā 79,697 pudus, 1881. gadā 79,056
pudus, 1882. gadā 36,930 pudus, 1873.
gadā 58,981 1/2 pudus. Tā tad pehdejā
gada-pahrschātā issazitā zeriba ari teescham
peepildijusees, jo 1883. gadā ir zaur Rīgas
ostu eewesti 22,051 1/2 pudi petrolejas wai-
rak, ne tā gadu agrat.

Sattwiska juhrstolu eekaminazijas komisija
Rīgā. „Nischk. Westn.“ raksta tā: Lihds
schim Rīgā pastahweja weena Wahzu kom-
misija preesch juhrstolu mahzkelu eekamina-
zijas, lai gan muhju pilsehtas turumā, it
fewischki Mangalds, atrodahs juhrskola ar
Latweeschu mahzibas walodu. Mahzkelu,
kas minetā skolā nobeiguschki mahzibas kursu,
lihds schim bij leeli kawelki, ja gribeja nolikt
tahbrauzeju kapteinu un stuhremanu eekame-
nus, jo, nemahlot Wahzu walodu, wineem,
tadehk ka Rīgā truhka komisijas, kura ek-
famemus notureja Latweeschu walodā, waja-
dseja braukt us zitam pilsehtahm. Meluh-

kojotees us beescho ruhpihu tā no skolas
preeschneezibas, tā no Reisariskās beedribas
preesch juhrneezibas weizinaschānas un otras
komisijas preeschneeka eezelshānu no juhr-
leetu ministerijas, gubernas preeschneeziba
tomehr ne-eelatija par eespehjamu, fastahdit
komisiju, kur eksamēni tiktū notureti Lat-
weeschu walodā. Tagad nu, tā mums fino,
ar mahzibas apgabala kuratora, geheimrahta
Kapustina, apstiprinajumu, fastahdita tahda
komisija sem bijuschā juhrskapitana Peter-
fona wabibas un schints deenās jaw usahks
sawu darbibu. Mums schkeet, ka zaur scho
eestahdi stipri pazelsees jaw brangi plaukst-
schā Mangatu juhrskola, un gods un pateiziba
teem wihreem, kas sinajuschki isgahdat scho til
derigo eestahdi.

Harlowa. Gelferich Sades machinu fabrikā
9. martā ussprahga bumba, kura weselu gadu
bija kalpojuse tā laktā. Trihs strahdneeki tika
gruhti eewainoti; weenam no wineem bumbas
gabali usplehsa wifu meesu, tā ka eelshas
isnahza; winsch nomira breefsmigās molās,
sem ahrsta walahm, kas mehginaja bruhzes
saseet. Otri diwi strahdneeki dabujuschki pulku
masaku bruhzischu; bet ka tee iswesefosees,
us to esot gaušchi mas zeribas. Ussprahdseens
bijis til sparigs, ka issitis nama greektus un
isspehris logu un durwju rahmjus; pat kaiminu
namds bijis manams wehl stiprs trihzejeens.
Bes mineteem trijeem gruhti eewainoteem,
ari wisi ziti, kas tant brihdi schāi smehde
bijuschki, dabujuschki daschadus weeglatus ee-
wainojumus. Kā bumba wareja ekplodet,
kurai tulschs zaurums un kas weselu gadu
bijuse par laktu, — to issinat gan buhs is-
mekleschānas teefnescha usdewums.

Egipte. Wisa wehriba schim brishcham
greechahs Egipte us diweem jautajumeem,
waj generalim Gordonam isdofees no Kar-

tumas atstāt nemeerneekus usbruzejus, un
waj zelsch no Suakimas us Berberu tiks
padarits droshs un swabads no nemeerne-
keem. Ja Gordonam buhtū kahds Anglu
kara-spehls, tad par isnahkumu nebuhtū ja-
schahbahs; bet tā sinams, tad Gordons de-
wahs us Kartumu weens pats, bes kahda
kara pulka. Tā tad winam jastrahdā wee-
nigi ar sawu swaru pee laudim. Kartumā
winsch gan atrad apahris tuhkstochu Egiptes
saldatu, bet ko tahdi wehrti, tas jaw dauds-
reis israhdijees. Tā tad Gordonam leelata
stute war tilai buhtū tahs Arabeeschu ziltis,
kas klausa wina padomus un pretojahs ne-
meerneekeem. Ja isdohahs laimigi isfehkt
abus augschminetos jautajumus, tad laikam
wifahm jutahm Sumanā buhs padarits gals.
Madis jeb tā fauktais melu-praweetis tad
laikam paliks meerigs Kordofanā walbidams.
Preesch zeta ismekleschānas un apdrosh-
naschānas no Berberas us Suakimu tagad
esot issuhtiti 3 Anglu wirsneeki is Kahiras.
Diwi no teem stahwot Egiptes deenastā.

Telegrafa sinas.

Wihne, 21. martā. Kahds Wihnes dru-
kataras ihpachneeks tika apzeetinats, tapeh
ka winsch nodarbojees ar Kreewu walstis-
papihu un atziju, ihpachi ar agrarbankas-
atziju kuponu wiltigo tairischānu, pee kam
laba teefa wiltigo kuponu tika atrasta un
aptureta. Diwi Kreewi, kas minetā dru-
kataras ihpachneeka usdewumā wiltos ku-
ponus esot tairijuschki, ari tika apzeetinati un
pee teem atrada leelatu summu naudas Kreewu
kredites-bitetēs (papiha naudā).

Suakimā, 21. martā. Drihsumā gaidama
Muhameda-Alli sadurschānāhs ar Osmānu
Digmu.

Gelidsjemes finas.

Schidu leetâ Rigâ. Schini leetâ Peterburgas awise („St. Pet. Ztg.“) dabujuse if Rigas rakstu, las rakstits 12. martâ. Schini rakstâ lasam schabduš wahredus. Ahrpilschtu Schidbi ar wifadeem lihdsleekem, lã adopziju u. t. pr. likufchees peerakstitees pee Rigas Schiddu draudses. Schi peerakstischanašs fajneeguse tahdu plaschumu, la us to jaw tikufchi usmanigi tabfal dšihwodami. Ari teem pee schejeenas kahala-draudses peerakstiteem Schiddeem beidsot schabdu winu tijibas-brakhtu peerakstischanašs iflikahs par daudš leela, weena data no wineem palifa par pretineekem schabdoi peerakstischanaš, tapehš la winu paschu pekna zaur to eet mafumã. Divas partijas tagad fastahjuschašs, las sawã starpã zihnahs. Weena partija teef wadita no kahdeem eespehjiigeem kahala-wihreem, las sawa paschu labuma pehš schabdu ahrpilschtu Schiddu peerakstischanašs weizina, pee otras partijas peeder tee, lam schabdoi peerakstischanašs ifleelahs par leelu. Partijas wadoni sawu stribdu jaw if Rigas aifzehlufchi projam un Walfis eestahdes luhgufchi palihgã. Rã dšir-dams, tad gubernas profuroram Miasojedowam schini leetã nahlschotees lihdsrunat.

Ufajinajums preelch sinu pasneegschanas par tihru fugu ragu-lopeem. Widsemes semkopibas weizinaschanas beedribas general-fapulžẽ 14. janwari 1884. g. G. Rosenpflangera un Ch. Browna kungi atkahrtoja nõ geheimrahta A. fon Middendorff'a Widsemes ekonomistãs fabeedribas atklastã sehdeschanã issazitãs domas, la preelch sinu krah-schanas par tihru fugu ragu-lopeem Baltijã, jabibina fewischla komiteja if Widsemes ekonomistãs fabeedribas un Widsemes semkopibas weizinaschanas beedribas lozelleem. Beedriba peekrita preelchlikumam, pehš lam ari tuhlin fastahbijahšs komiteja if schabdeem lozelleem: landrahts L. fon Dettingens if Jenseles, lã ekonomistãs beedribas presidents, A. fon Sivers if Bez-Kustmuischas, lã minetãs beedribas lozellis, G. Rosenpflangers if Lobensteines un Ch. Browns if Rahtsmuischas, Widsemes semkopibas weizinaschanas beedribas lozelli. Darischanu wefchanu usnehmahšs Widsemes ekonomistãs fabeedribas pastahwigais sekretars Striks. Komiteja notureja 27. janwari 1884. g. Widsemes ekonomistãs fabeedribas lokalt sawu pirmo sehdeschanu un nolehma, la tai wifpirms jafasinãs ar tihru fugu ragu-lopu turetajeem.

Wifpirms grib fakraht jo pilnigas finas par katras fugas waislu, no kahdas fugas zehlufchšs, par fugas labumeem, tagadejo lopu tureschanas weetu un schihs weetas pahrmainschanahm; tablal, kahda fekme lihds schim panahlta Baltijas leellopu kopschanã zaur waislofchanu ar tihru fugu ragu-lopeem.

Schihs finas ir lopu kopschanas pazel-schanas finã loti swarigas un tapehš ari wifãs kahrtigãs lopsaimneezibãs par wifseem leellopeem wed ihpaschas zilfchu-grahmatas, if krahm gaischi redsams, no kahdahm fugahm weens waj otris lops zehlees un kahda waisla weenã waj otrã apgabala wifderigaka. Pinnija un pat daschas Austruma-Skreewijas gubernas mums Balteescheem schai finã jaw aifsteigufchahšs preelchã.

Komiteja luhds tapehš, lai sem adreses: „Ökonomische Societät in Dorpat“ (ekonomistã fabeedriba Terbatã) tihru fugu ragu-lopu turetaji peesuhsta finas us schabdeem jantajumeem:

1) Pee kahdas fugas peeder Zuhfu fugas ragu-lopi?

2) Kur tee atrodahš?

3) Zil daudš lopu ir katrã pulkã schkirti pehš fugas, dšimuma: bukki, gowis, teles, bulemi un gotenes?

4) Zil daudš no saweem tihru fugu leellopeem esat paschi audsinajufchi, zil daudš no zitahm eelschemes fugu waislahm pirlufchi, kahdas fugas un zil leellopu if ahrsemem eewedufchi?

5) Waj Zuhfu apgabala, zil finams, tuwala jeb fenala pagahne tihras fugas if ahreenes eewestas un pee kahdahm fugahm eewestee leellopi peedereja?

6) Rã sawu lopu turetaju, jeb ari sinu eesuhitaju, un kahda wina pilniga adrese?

If Rigas tuwuma. Pasihstamo garnadschu un zitu tahdu tehwinu nedarbi naw gan ne las jauns, — tee nahl beeschi ween preelchã; tomehr ne wifur us lauteem buhš wini tahdi leetas prateji, las til pahdrofi turpina sawu kauno weikalu, lã Rigas tuwumã gar Peterburgas schofeju. Desmitteem daschadus nedarbus wini pastrahdajufchi ari schofeem. Kahdus gribu peeminet. — Tẽ netil ween seg sirgus, bet pat nonem ar waru, lã tas schofeem gadijees pee Schagara frogã, kur tšchetri laupitaji panehmufchi sirgu ar wifu linu wesumu. Tuhlit gan wairaf wihru palaf dšinufchees, bet tad aplaupitais dabujis no sagleem schabweenu zaur rofu, tẽ wifseem peetruhjis duhshas. Laupitaji bijufchi jauni, labi gehrbufchees un rewolwereem brunojufchees zilweli. Wini maniti preelch tam zitãs krogã. Par weenu gan isdeweess tuwal fallauft, lã wina sawu, tomehr panahlts schai leetã wehl loti mas. Aplaupitam wesums naw peederijis pascham. Tadeht winam diwejada nelaimẽ: rofa faschanta un fainneeks pagehr fuhdsedams atlihdsinashanu par nolaupto ihpaschumu. — Kahdas nedetas atpalaf Wentschu frogã stadalai atfahgeti mahrti un aifbraukts sirgus ar linu wesumu. Wehlaf frogã eeradufchees tšchetri tehwinu, kuri apbrihnojama wihse it newainigi nolufufchees gulet us galda, noftaipijufchees linu schleesnahm. Wajajot par wina zeleem un brihnischlo nolimoto apwalku, weens no teem laidees lapãš; trihs ziti beedri apzeetinati. Wini tagad wehl laikam drofchã weetã. Ifbehgufchais israhdijs, lã wehlaf schee apleezinajufchi, — par pasihstama sagla St. jaunako brahlẽ „Eidu“, las weiklis saglis un jo weiklis ihmufschana, lã to jaw agral peerahdijs. — Preelch ne-ilga laika Wangafchu tuwumã nosagts sirgus. Dabu dširdet, la aifbraukts us Rigas pufi. Neleels puila brauzis, kahds otris gahjis lihdsi kahjahm. Weigãš Balofchu tuwumã saghis panahl. Leelais laifchahšs preedes, bet masais paleel lamanãš. Kehreji pehš behgla daudš nedšenahš, turahš til pee lamanãš sehdofchã. Schis gan luhdsahš, gan stahsta, la nela nesinot, tas otris usnehmis pawest; tomehr nelihds ne fahles ne plahsterns, sehns dabu kreetnis belseenus, la, tahds knaukis, drihstot sirgus sagt. Weigãš israhdahš, la sehns teescham nela nesina; ispidijis meistara us-

derwumus, wunsch gahjis us mahjahm; saglis gavam braudams to usnehmis; schim lijis braukt, patš gahjis kahjahm. Schis manigais saglis bija minetais „Eida“. Pehš tam wunsch dabuts gan reisi zeeti, bet ismuzis. Wunsch manits wairaf reises, bet nekad newar dabut rokã. — Kantschu frogã kahds saglis israhdijs glufchi tahpa lofanibu. Nakti kahds zela wihrs, gulet, dšird stadala grabinot. Labu neparedsedams, eet apstaittees wesumã un pahsteids kahdu wihru, las tšchalli nodarbojahšs, no eelschufes atbultet wahrtus. Kamehr zelwihres fadabu palihgus, tehwunsch tahpa wihse spranzahš pa mahrtu apafschu ahrã, kur eelschã lihdsams ifstajis bedri, glufchi tã, lã wezdš stahstãšs agral wilki darijufchi. Zelwihreem eerodotees stadala, Wunsch bijis jaw ahrã; tilai sawus amata riklus, lauschamas stangas u. ž., puifis nepagumis lihdsi panemt; tã ari spranzotees norahwis pulkštena kehdi, las semẽ atrasta. Otrã deenã krogã eeradufchees kahdi — lã iflikufchees — peedsehrufchi tehwinu, no kureem weenam gandrif wifam gihnim bijuse noskrambata ahda. Spehlu waj drofchibas truhkuma beht naw waretš winus nemt ismeklejumã. — Scheem lihdsigus gadijumus dšird loti beeschi. Laundaru, kuri gan beedrigi, gan us sawu rofu praktifẽ, tẽ leelahšs loti daudš. Tomehr weena no eewehrojamaalahm bandahm leelahšs brahlẽ Eld. un beedri, lã to wifš apgabals fina. Tomehr winus kert ne-isdodahš, laut tẽ pat kahds brugu-teefas komifars pastahwigi usturahš. — Wezafais St. seemã katru deenu braukajot tufschahm ragawahm pa schofeju un dšihwojot stundahm pee katra frogã, raudsidams, waj las „ne-atlez“ no zelwihru wesumeem. Mahju nomneeks buhdams, tas esot weens no leelakeem un weilakeem flehpajeem. Tapat laudis min wairaf mahju, kur sagtas mantas weikli paglabajot. Nesen pehdas dšenot useets weenãš nõ tahm sagts sirgus, usglabats rijã. Saimneeks par to meerigi ifstaidrojis, la isbaiditi sagli to pametufchi; schis wina tur nolizis, lai waretu rihtã nodot pagasta waldei. Wif blehchi nu reis zilpãš, — redsehs, waj tad tee ari gan nepanahl sawu algu! (B. B.)

If Stufman-muischas. Schejeenas pagasta skolã, las saweenota ar draudses skolu, ir schofeem pahri par pusotra fimta skolenu, lamehr preelchjeids gaddš til lihds 60. Wina strahda trihs skolotaji: draudses skolotajis Petersohns, agralais Peebalgas skolotajis, Kreemu walodas skolotajis Pirapuke, if Baltijas seminara un pagasta skolotajis Egle, if Walfas seminara. Gauschi japreezajahš par skolãš sekmigo darbofchanos! Schejeenas nõ nelaites grafeenes Medem dibinata muischas skola ir apmekleta nõ kahdeem 50 skoleneem. Tagadejais skolotajis ir Neulands un palihga skolotajis Ahnes. Pateiziba nahlahšs zeen. grafeenei par winašs labdaribu! Tã tad schejeenas pagastis skolu finã war ar pateesibu skaititees pee kreetnahjeem Baltijã. — Schejeenas labdarigas beedribas darbofchanahšs ir it sekmiga: teatris teef it beeschi israhdijs un dšeedaschana teef nõ tagadejã skolotaja Petersohn kunga it uszihtigi kopta, tã la dšeedataju skaitis ir pee-andšis pahri par 50. — Stufmanu stanzija jeb tã fanktãšs Plawinas ar katru gadu wairaf isplefchahšs it eenem arween swarigatu stahwolli scha apgabala tirdšneezibãš finã. Tagad winã at-

rodahs jaw trihs bodes un weens bekeris, tab ari firgu-pasta stanzija stary Stukmani un Zehsim un krona wehstulu-pasta tantoris. Zerams, ka ar laiku schi stanzija war pahrwehritees masä pilsehtinä. — Kä dsirdams, tad wairaf familijas is schejeenas un is tuwejä Krisburgas pagasta ir nobomajuschas aiseet us eefschgubernahm, tur apmestees us dsihwi, zaur ko tee zere ahtral tifti pee sawa dsimtihpajschuma, neta palidami tehwiä. — Scho-gad paldees Deewam sche ir masaf jahdsibu dsirdams, neta ziteem gadeem, tif beidsamaja laika schejeenas M. mahju fainneekam tika is stakka issagts firgs simtu rubtu wehrtiba. — Pawafara jaw tuwinajahs un drihs Dau-gawas mahmulina wisnahs atkal barkas, ploftus un laiwäs uf firmajo Rigu. Pee-minams, ka ari daudsi is schejeenas nodarbojahs ar ploftu nolaischanu. Darhs pats par fewi deesgan eenefigs, bet tif janoschelo, ka daudsi zaur to, sawas mahjas palaisdami un gahjeji, sawu deenestu atstahdami, padara few wairaf flahdes, neta labuma, ta ka wis-pahrtigi nemot newar neta teizama fazit par to.

M. P.

Is Terbatas apgabala raksta awisei „Die Heimath“, ka Meiera muischas ihpajschneeks pagahjuscha wasara semneeku mahjas peedahwajis pirkfchanai. Tagadejee rentneeki tal ne-ufdroschinajusches pirkt, tabehl ka zenas hijuschas par daudsi augstas. Sweschi pirjeji eeradahs, un ihpajschneeks ar teem noslehdsis kontraktus. Nu sinams rentneekem wajadseja atstahf sawas mahjas, to ihpajschneeks ari prasija. Rentneeki gan ne-leedsahs to darit, bet prasija atlibdsinajumu par pahrelabojumeem un isdaritahm buhwehm. Bet ta ka rentneekem nebij nelahda nolihguma nebs dokumenta, us ko atfauttees un kas muischas ihpajschneeku peespeestu mafat kahdu atlibdsinajumu, wini tika atraiditi, pehz lam taisni fazija, ka ahtrati neeeshot projam no sawahm mahjahm, eekam nedabusshot prasija atlibdsinajuma. Muischas ihpajschneeks tabehl greefahs pee draudses teefas, kura ari tublin eeradahs nepallausigo mahjas un ar waru tos gribeja imest. Durwis bij aishultetas, un polizija schoreif aishgabja, neta wairaf nedaridama. Bet drihs pehz lam eeradahs bruguteesa pawadita no schandarmeem. Durwis ari schoreif bij aishultetas. Prasija, lai laisch eelscha, bet tam nepallausija, ta ka durwis nu us-lanja un nepallausigos faseetus noweda zeetuma. Nelaimigeo kantini no hosteesas noteefati us noboschanu arrestantu rotä, daschi us 3 1/2 gadeem, daschi us ilgaku laiku. Noteefato stary atrodahs ari pagasta wezakais.

News. Igaumu flawenais tautetis, geheimrahts Dr. Philips Karells, weenuehrturejees pee pamata likuma, ka zilwels saudejis to deenu, kura neta laba naw darijis. Tahda sinä Karells pastahwigi hijis palihdsibas melletaju pabalsts. Labi darbi sinams nepaleet bes angteem. Tas nupat, ka awise „Die Heimath“ sino, no jauna atkal peerahdijees, par ko tifai war preezatees. Nesen atpatat Maslawä nomira titularrahts Zedors Nikolajewitschs Nikolits, atstahdams testamentu. Schini testamentä wusch norakstijis 5000 rubl. labdarigam mehrtim ka sawu zeenibas sismi „Labdarim leibmedikam geheimrahtam Dr. Filipam Zakowlewitscham Karellam“ un winam par muischigu peeminu. Mineta summa isleetojama taisni ta, ka Karells

to wehlahs; bet ja Karells warbust eepreefsch nomirtu, tab testators bij nosajijis, ka no wina 5000 rubl. waj Rappelles draudse dibinajama draudses skola, waj ari us Karella wahreda pee Terbatas uniwersitetes eetaifama stipendija preefsch Igaumu tautibas studenta, kas stude teologiju. Philips Karells paldees Deewam wehl dsihws, no Maslawas eezivna teefas dabujis sinojumu par testamenta satureu un ari nelawejees isleetot sawas teefibas. „Die Heimath“ dabujuse sinat, ka Karells nosajijis schita: Augschminetais kapitalis isleetojams stipendijai pee gubernas gimnasijas Newel. No kapitala intresehm (300 rubl.) jaskolo Igaumu tautibas gimnasijis is Rappelles waj Haggerjas draudsehm (Karella dsimtenes). Ja tahda gimnasista nebuhtu, jeb ja gimnasija notiftu fewischki pahrgrossjumi, kahdi schim brihscham nebuhtu gaidami, tab atkal ziti nosajijumi, kas apdroschina, ka kapitalis tiftu leetots tahda sinä, ka dahwinatajis to wehlejees. Gods, ka „Die Heimath“ saka, kreetnajam Kreewu labdarim un gods augsti zeenitam un mihotam Igaumu tautteetim. Abju wahedu muhsu tauta nepeemirjehs!

Zelgawas „Latweeschu Awises“ eesahljuschas wehstutu forma, ka „B. W.“ raksta, saweem lastajeeem sneegt pahrspreedumus par Baltijas politislahm leetahm. Birmaja wehstule (kas nodrutata Nr. 11.) Zelgawas lapa runa par daschdaschadeem jautajumeem. Wispirms, par Kursemes semneeku dsimtis buhschanas atzelschanu. Awise mahja, ka par pehdejo ihsta pateiziba peenahkotees tif Kursemes muischneeziba. Schi esot pate no laba prahta, bes kahdas speeschanas no waldbibas puses, nospreeduse dsimtsbuhfchanas atzelschanu, un tif tab, kad wina to luhgin luhguse, waldbiba dewuse preefsch tam sawu apstiprinajumu. Raut gan pehz dsimtsbuhfchanas atzelschanas, ta saka Zelgawas lapa, „wehl pahtaga waldbija, wehl bij Klausfchana kungeem“, tomehr tas esot hijis pascheem laudim par labu. Daudis tahda wihse esot tikuschi usaudsinati preefsch brihwibas. Wisas zitäs semes kungi esot spaidijuschi semneekus un apafschneekus, bet Kurseme Wahzu muischneeki esot isturejuschees pret Latweeschu semneekem ka lehwi. Par semstibas reformu runadama, Zelgawas Latweeschu lapa isflaidro, ka reforma notisshot ta, ka Kursemes muischneeziba spreedisshot. Awise saka: „Ja Kursemes muischneeziba schim brihscham negribetu semstwas eeweschanu, tab laiks wehl nebuhs atnahjis, ka tahdu eerikti, zaur ko zaur zaurim weza aprasta buhschana tiftu pahrzelta, war bes dascheem eemesleem un schkehrfleem eetaifit.“ (Ka sinams, semstibas eestahschu eeweschana Baltijas gubernas jaw pahri gabus atpatat zaur Keisaristur pawehli tika nospreesta, un tif daschu reformas sikhumu appreefchana wehl tika atkanta. Bet Zelgawas lapa saka: ja Kursemes muischneeziba schim brihscham wehl negribetu semstibas, tad winas eeweschana newaresshot notift!) — Teefas reformas leeta awise isflaidro, ka muischneeki nospreedisshot, waj par meera teefnescheem zetami muischneeki ween, waj ari ziti peelaischami. (Saprotams, ka ta atkal ir aplamiba, jo Wisaugstaki apstiprinats likums jaw nosala, ka „muischneeku lahrtai“ naw ne kahdas datas pee jautajuma, kas ir meera teefneschu zehlesi un kas par tahdeem war tift eezelti.)

Tautibas jautajuma awise isflaidro, ka Latweetis Kurseme sawas tautibas labad nelad neteefot nizinats, bet staryibu darot tif prahta atfihfchana, padoms un manta. „Nepahrgrossim un neisnihzinasm“, ta awise beigäs issauz, „ko Deews sawa gudra prahta nolizis, bet darihim un dsihwosim is weens sawa lahrtä, kura Deews muhs lizis, ka peenahlahs!“ Galu gala isnahf, ka tagadeja Kursemes lahrtiba ir no Deewa likta, kuru tabehl nedrihtst aistift waj pahrgrossit! Nedsesim, kahdas gudribas schi Zelgawas lapa wehl tahlak isplatihs pee laudim.

Dselszeta nelaimes. Par nelaimes notikumumu 3. martä us Leepajas-Rommu dselszeta „Latweetim“ pajneedi kahds eerehdnis, kas nelaimigajam wilzeenam libds krauzis un pats ari treezeemu dabujis, schahdu sinojumu: „Wehl naw pagahjuschas trihs nedelas, ka wehstijahm no nelaimes us dselszeta. Nu jaw atkal diwas weetas notikuschas wilzeemu faskreeschanahs. Birmä faskreeschanahs notika nakti no 1. us 2. martu stary Nadsiwilischkeem un Beisagolu, pee 6. ta fauktäs „rasjesdas“, t. i. pusstanzijas, kur wilzeemus garam laida. Pasascheeru wilzeens usfkehja tif breejmigi preti nahldamam fraktes wilzeenam, kuresch gribeja pahreet us otrahm fleedeem, ka no pehdigaja tika isfweesti 6 ar feenu lahdeti wagoni. Slats bij deesgan schauschaligs: pa kreifu roku guleja lokomotive us weenu pusi, winas maschinists apafsch leela malkas kraujuma, wisaplahrt leeli gabali no sadragateem wagoneem un isfweestahm feena ischupahm, un pa labo roku pirmo wagonu rinda us trescha wagona junta guleja kondukturis, melus un asinains, bes atmanas. Pasascheeru wilzeena bij dsirdamas fleegschanas no faksiteem pasascheereem, no kureem ziti bij nokrituschi apafsch benkeem un fasinuschi galwas, rotas un kahjas. Maschinistu un konduktoru gan atdsihwinaja, bet naw zeribas, ka iswetefosees. Nakti no 3. us 4. martu notika otra wilzeemu faskreeschanahs, 7. werste no Leepajas, us 1. rasjesdas. Schini pusstanzija stahweja jaw diwi fraktes wilzeem, kad treschais wilzeens, kas ne no kahda preti signala nebij brihdinats, peebrauja pee stanzijas un issita is weenas wagonu rindas 4 wagonus, tos pawisam sadragadams. — Slahdi abds gabijums rehlika ap 200,000 rublu. — Pateesibu fakot, schini dselszeta newalda nelahda lahrtiba. Jeb waj to war faukt par lahrtibu, kad zilwels eeseshotees wagonä naw droschs, waj ari wewels faneegs sawu mehrti. Par to nandu, ko inscheneeri idewa par 8 jaumu rasjesdu usbuhwescham, libdsrehlinot notikuscho slahdi, wareja jaw otras fleedes usbuhwet libds koschedaru stanzijai. Un ko der schahdas pusstanzijas? — noteel tilai slahde un nelaimie. Schini weena gaba jaw septimi reises wilzeemi faskrehjuschees. Waj gan zitur dsirdets, kas schini dselszeta wisk noteel? Ta weens wiskonduktors Leepaja fanem west 29 wagonus; Bleikas stanzija apflatot, atrod, ka winam wilzeena ir tika 19 wagoni, tee ziti 10 ar 2 konduktoorem palikuschi Leepaja sehdot. Waj to war faukt par usmanibu no dselszeta personala, ka 2 stanzijas garam brauzot neweens preefschneeks un konduktori nepamanija, ka lokomotive brauz tif ar 19 wagoneem!

Schenberga. No tureenäs mums peenahjis schahds sinojums. Pee mums 3. martä zihruhis ka pawafara wehstinesis, jo augstu gaisa li-

dodams, sawu dseefmu dseedaja; ari dsehrwes un mescha fosis tifa redsetas. Seemas sehja pee mums libds schim labi ir istahwejuse. Ari newaru pamest nepeeminejis daschas negehlbas, kas pee mums noteel. Skujas fainneels tifa trihs mehneschu starpä diwas reisas apfagts: nowembra mehnesi winam issaga diwas firgus. Protams, ka fainneels bei firgeem newar dschwot, tapehz Skujas fainneels Mahrtinu tirgü nopirka zitüs firgus; bet të janwara mehnesi winam atkal nosaga diwas firgus, ari kalpa flehts tifa uslaustia un issagtas wisas brehbes, gan wihreeschu, gan seeweeschu, tika tab nedabunuschi issagt, ar turahm deemu pee darba bijuschi.

M. Tsch.

No Pastendes. Beeschi ween dsird subdsibas, ka muhsu muischu ihpafschneeki pa daudi bagatigi apbalwojuschi muhsu semiti krogeem un schenkeem. Pee schini sinä bagati apbalwoteem pagasteem peeder ari Pastende. Jo Pastendes muischas un nowada robeschäs atronahs 6 krogi us lahdam 700 dwehselehm. Bei tam muhsu nowads gut starp Talseem un Sabili, tur schenku ari nawa truhkums. Schos muhsu dschwes apstalus eewehrojot, gan warehs nogist, ka sibwaja un alutinä nosihkt un pasubd daudi kauschu bagatiba, meeriga faines dsihwe un labi tikumi. Gan aishween subdsahs, ka laudis teel beskaunigali, besdeewigali un taunali, bet us wisa taunuma pecteem mas ween domä. Pastendes nowadam pilnigi peetittu ar weenu krogu. (B.)

No Sankas. Sautä, dabas sinä, ir weens no eewehrojamaaleem apgabaleem Augsch-Kurfeme. Ap Sanku saweenojahs wisleelatee Kurfemes meschi. — Birschu muischas, Sunaktes, Sezes, Salwas, Neretas. Tomehr wisbagatals swebreem, it ihpafchi stirnahn un breefcheem ir Sautas meschs. Sautai ir ari leels esars. Scha esara siwis eeskata par wisgabedakajahn no wisahn Augsch-Kurfemes esaru siwim. Tas gan nahkabs zaur to, ka esara dibins pastahw pa leelakai datai ir grants un similtim. Tikai lejas gals ir duhnains, is tuwa istel wehscheem toti bagata Duhnape. (B. B.)

Wentspils pilsehtas dome 22. februari no spreeda, mahzitaja Berndta dibinajamai Latweeschu skolai palihdsjet ar benku eegahdascham, ar apturinascham un, ja eespehjams, ar skolas telpu eerahdischam.

Leischds. No tureenäs mums sino: Budberga Tschellai peederigam Zehkulu fainneelam nakti no 4. us 5. martu sagti eelauschees stalli un bija jaw weenu firgu isweduschi un pee wijas peefehjuschi, kad weens no sagteem wehl eegahjis stalli pehz teem diweem firgeem. Kad puiss, kas us wakti stahwejis, to pamanijis un ziteem siwu dewis, ka sagti stalli eet, tad nogahjuschi un sagti apzeetinajuschi; bet tee ziti, kas gaidija, kameh schis iswedihs, ailsaiduschees lapäs. Ir bijuschi diwi Schildi un diwi Leischi; weens Leitis fanemts, kas stalli bijis. Kä manams, tad sagtus wisus peedshs; jo Zehkula labs draugs lahbas deenas eepreelochu bija dsirdejis, ka sagti tairijuschees eet us Zehkuli firgus sagt un starp sagteem wünsch weenu pasinis. Wünsch papreelochu Zehkulim pasinojis, kura nakti sabdsiba notikschot un ta tad us wakti tifa notahditi tshetri puischi, kureem isdewahs weenu no sagteem nofert. (B.)

No Schaulcem (Kaunas gub.) Schint aprinkt 4 Latweeschu basnizas: Schaulds, Eltischds, Zahnischke un Schagare, no kam war noprast, ka laba teesa Latweeschu të dsihwo. Tomehr, it ka tahdu nemas nebuhtu, laifkrakts pah wineem nelad naw minets. Pah Latweeschu skolahm, dseedaschanas jeb zitahm teizamahn beedribahn ari tagad wehl naw paredsams tas laiks, kad warefim to rakstitt, tapehz ka to nemas mums naw. Zigahjuscho wafaru daschi Latweeschi sabbedrojahs un ischloja Schakines muischa satumu-balli, to ar preezigu fierdi apfweizam; leetus deht wajadsjeja pajumte danzot. (B.)

Somija 7. martä nomiris flawenais Somu tautas wihrs un rakstneels Dr. Elias Lönrots. Par scho wihru „Olewits“ pehz „B. B.“ tulkojuma faka ta: „Reti kahdam zilwekam bijis eespehjams, tikdauds strahdat sawai tautai par labu, ka Lönrots strahdajis. Wehl daudi retaki atrod wihrus, kas tik mas eewehro sawu labumu, tik pasemigi, tik godsidigi.“ — Lönrots dsimis 1802, semneeku mahjä, bijis strodera dehls. Bezaku nabadsibas deht tam agri bijis ja-istahjahs is skolas un ja-estahjahs apteekä par mahzelli. Lihds ar amata mahzibahn wünsch uszihgti turpinajis ari skolas mahzibas. Ar kahda ahrsta palihdsibu, wünsch 1822 eetizis uniwersitetē. Beezi gadus wehlaki Lönrots istahjis filosofijas magistra eskamu. Tad apzekojis tehwiu, krahdam tautas teikas un dseemas un pehtidams tautas fenatni. 1832 wünsch isturejis ahrsta eskamu un tizis par aprinka ahrstu, kuru amatu kopis diwidemit gadus, bet pee tam ari nelad nemitejees krahnt un pehtit tautas wezo gara mantu. 1853 Lönrots tizis eezelts pee Helmsforfas uniwersitetes par Somu walodas un literaturas profesoru, un 1862. gadä no scha amata atlaihts ar godu un pensiju. Behdejos 22 muhscha gadus wünsch nodshwojis dsimtene, Samate, sawä dsimtsmuischinä, weenmehr nepeekufis strahdadams rakstneezibas darbus. Lönrots strahdajis 65 gadus us Somu rakstneezibas lauka; wina rakstu pulks esot milfigs, starp teem jo eewehrojami schahdi: Somu tautas epos „Kalewala“, peezdesmit dseedajums, 22,000 rindu garsh; tad wairak krahjumu Somu tautas dseefmu, parunu, mihllu, lihdsibu u. z. No wina siniskeem raksteem jo eewehrojamaals esot Somu-Sweedru walodu wahrdniza 2 203 lapu puses beesa, ar kahdeem 200,000 wahrdeem, pee kuras wünsch fastrahdajis 20 gadus. — Lönrota bagatas gara dahwanas un zentiba bijuse apbrihnojama. Wisa Somu tauta, kurai par labu wünsch pawadijis sawu ilgo un darbigo muhschu, ari protot atsiht wina darbus un godat wina peeminu.

Kreewijas pilsehtu naudas apstakli no 1870 lihds 1880. gadam. „Wald. Wehstnesi“ top garakä raksta, us ofizielu sinu pamata, pahrunati 796 Kreewijas pilsehtu naudas apstakli no 1870.—1880. gadam. Is mineta raksta redsams, ka schai gadu desmitä pilsehtu kahrtigas eenemschanas gandrihs diwlahrt, un ahrkahrtigas eenemschanas trihslahrt wairojuschahs, proti:

1870. g. bij 772 pilsehtas ar 16,087,000 rub. lahrt., 3,909,000 rub. ahrlahrt. eenemschanahm, kopä 19,997,000 rubt.

1877. g. bij 793 pilsehtas ar 25,835,000 rub. lahrt. 12,390,000 r. ahrlahrt. eenemschanahm, kopä 38,226,000 rub.

1880. g. bij 796 pilsehtas ar 30,703,000 rub. lahrt. 11,949,000 r. ahrlahrt. eenemschanahm, kopä 42,653,000 rub.

Pilsehtas ar masahn eenemschanahm ir stipri masinajuschahs, pilsehtas ar leelalahm eenemschanahm stipri wairojuschahs. 1880. gadä wifu 796 pilsehtu eenemschanas istahija 42,653,000 rubl., isdoschanas 42,064,552 r. Pahrakums no 588,454 rubl. eenahja no ahrkahrtigahn eenemschanahm. No minetahm 796 pilsehtahm bija: 64, kas eenehma wairaf ne ka 100,000 rubl. Paschu pirmo weetu eenem Peterburga ar 5,690,619 rubl., tad Maslawa ar 5,046,607 rubl., Warschawa ar 1,766,245 rubl., Riga ar 1,837,563 rubt. un Ddesa ar 1,766,245 rubl. Rijewas, Astrachanas, Saratowas un Charlowas eenemschanas istahija no 500,000 lihds 800,000 rubt., Leepajas, Neweles, Irkutskas, Nischni-Nowgorodas, Nostowas (pee Dona), Samaras, Kasanas u. d. z. no 250,000 lihds 500,000 rub., Jelgawas, Bernawas, Terbatas, Poltawas, Taganrogas, Nischinewas, Tambowas u. d. z. no 150,000 rub. lihds 250,000 r. Behz eedshwotaju skaita us katru eedshwotaju isnahk wiswairaf eenemschanu Riga, proti 10 rub., pehz tam Ddesa — 8 rub., Maslawa — ap 7 rub., Peterburgä — druzin wairaf ne ka 6 rub., Warschawa — 4 1/2 rub. u. t. pr. — Kahrtigas eenemschanas ir arweenu leelakas, ne ka ahrkahrtigas eenemschanas; pirmejahs istahja pa leelakai datai 50 lihds 90 procentu no wisahn eenemschanahm. Tomehr ir ari pilsehtas, kuras bijis gluschi otradi. Tä ahrkahrtigas eenemschanas istahija Minskä, Dinaburgä, Kurskä un Sewastopolē 60—70, Tschernigowä 73, Skopinä 74 un Leepaja pat 76 procentes no wisahn eenemschanahm. No kahrtigahn eenemschanahm nahk 35 procentes us pilsehtu immobilijahn un obroka gabaleem un 56 procentes us nodoschannahm.

Pleskawas mehrneeku skola. Beeschi isteiktas wehleschannahs no tautescheem manä dsimtene un zaur wehstulem pat ir no zitureenes, dabut kahdas sinas par Pleskawas mehrneeku skolu, mani weda us tahm domahn, ka schi skola, un ta ari wispahrigi mehrneeku skolas, Latwija buhs mas pasihstamas. Tapehz tureju par sawu peenahkumu, par to to pastahstitt.

Mehrneeku skolas ir Kurskä, Benjä, Wä un Pleskawa. No waldbibas apstiprinata programa ir weena un ta pate preefch wisahn. Genemti teel katras kahrtas jauneki, kas ne jaunaki par 15 gadu. Gestahtees war pehz loschu laika jeb gadu pirms eesaulschanas, jo preefch kursa pabeigschanas deenastä eestahschana teel atlikta us diwi gabi. Genemschana noteel weenreis gadä un no 1. lihds 5. septembrim pastahw eenemschanas eskameni. Skolä ir nolikts 60 stipendantu un nenoteikts skaitlis to skoleni, kas war eestahtees us sawu pahrtiku. Pee eenemschanas tee, kas atsihti labaki sinaschanas, teel eskaititi stipendantds un dabu no krona 120 rubt. palihdsibas par gadu. Pah stipendiju, beiguscham kursu, naw it nelahdas atlihdsinaschanas. Skoleni, kas us sawu usturu, maksä par gadu 20 rubl. skolas naudas. Kandidati us eestahschanos eefneeds luhguma rakstu skolas preefchneekam (raksta eefneegschanas laiks naw noteikts); kahrtpeelikdami: 1) kristamo shmi, 2) dokumentu par dsihwes

lahetu, 3) skolas leezibu, ja beiguschi kursu lahda mahzibas eestahde un 4) safneeguschi 16. dsihwes gadu, leezibu pee lahda aprinka tee peerakstitti pa kara klausibai.

Mahzibas kursus noliks trihs gabi ar triju wafaru praktiku us lauka. Schinis trijds gadds teel pasneegtas schahdas sinibas: 1) aritmetika, 2) algebra, 3) geometrija, 4) trigonometrija, 5) topografija, 6) kosmografija, 7) fisika, 8) likumu siniba, 9) mehrišanas likumi ar mehrišanas darischanu weschanu, 10) simešana (рисование) un 11) plahnu simešana, apraktisšana un krahjosšana. Schini gada tika ari kreewu waloda eewena.

Gestabtees war, kas beiguschi 4-klases realkolas jeb 5-klases klassikas gimnasijas, kuwas stahw sem tautas apgaismoschanas ministerijas. Beenemti teel ari tahdi, kas zaur paschmahzischanos wajadsiqas sinaschanas eeguwuschi; tilai teem ir ja-istur pilns eksamens (pa aritmetikai, algebrai, geometrijai un kreewu walodai) lamehr pirmos eksamine tilai pa matematikai.

Beiguschi kursu ar ihpaschi labahm selmehm, teel islaisti ka privat-mehrneeki (Частный Землемёр) un ar teesibu us XIV. klases tschim, kura teel apstiprinati eestahjotees krona deenasta. Labakee no scheem, ja wehlahs, war mahzibas kursu turpinat Maslawas mehrneeku instituta (Константиновский Межевой Институт), us kureen teel nosubtiti us krona rehkinuma. Beiguschi tilai ar labahm selmehm dabu privat-mehrneeka nosaukumu (звание Частного Землемёра). Tilkab pirmajee, ka otrajee, pee eestahschanahs kara deenasta, bauda II. schiras (widus-) skolu teesibas. (B. S.)

Ahrjemes sinas.

Politikas pahrstats. Wahzijas keisaram Wilhelmam isgahjuscho festdeemu stahbijahs preekschu tee Turku wirsneeki, kas eestahjuschees Pruhshu kara-deenasta. Keisars Wilhelms issazijis teem sawu wehleschanos, ka tee Pruhshu armija ismahzitos kara leetas un tad wehlatu waretu semigi strahdat preeksch Turku armijas, lai turpmat labaki waretu kautes pret saweem eenaidneekem.

Berlines awises „Volks-Zeitungas“ redaktors Berghausens nesen no diweem Berlines pirmas semes teefas spreedumeem tika noteefats us 9 un 6 mehnescheem zeeuma par Bismarka un par Pruhshu ministerijas goda aiskerschanu awise. Proti Bismarka lapa „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ bija schehlojusees, ka Bismarks pahrat maj no teefahm apfargats pret goda aistarschanu, un Berghausens us scho aplamo schehlo, schanos sawa lapa bij atbildejis, ka Bismarks teelot apfargats drihsal par dands, neta par maj. Kad schee wahrdi bija pilna pateesiba, tad wini loti fadusmoja Bismarka goda aistahwetajus, un Berghausens no pallausigas teefas par to angshmineta wihs no jauna tika noteefats. Winsch pahrsuhdseja pee Wahzijas waljis teefas, bet wina pahrsuhdsiba tagad tikuse atraidita. Iur tatschu buhs deesgan flaidri peerahbits, waj Bismarka gods teel aistahwets par dands, waj par maj, un kuwai lapai schini sinā bijuse taisniba.

Tulusas pilsehta fastahdijusees kehniineeku partijas komiteja, kas ilaiduse rakstu pee turweenas apgabala swarigakeem partijas peekritejeem. Schee, proti minetas partijas peekriteji,

teel usazinati, lai eerastos Tulusa, komitejas korteli, preeksch aprunaschanahs, waj ari lai eesubtiti komitejai tahdu wehletaju listi, us kureem kehniineeku partija waretu palaitsees. Lihds schim tahdas kehniineeku partijas komitejas nekur naw dands panahkuschas. Winas peerraksta dands papihwa, padara drusku trofshna awises, bet leela publika paleel weenaldsiga. Pate wal diba pret schihs partijas genteeneem parahda loti aukstas asinis, un ta ir droscha leeziba, ka no schihs partijas naw dands gaidams. Ja turpreti bonapartisti (Napoleona dsimuma peekriteji) kaut kur drusku fahst kustetees, tad wal diba un republikaneeschu wadoni tuhliit breefmigi istrubstahs un farsarsejahs.

Preeksch lahda laika strahdneeki atrahwahs no strahdaschanas Ansenas rattuwes. Schi atrauschanahs no strahdaschanas wehl naw beigusees. Atrauschanahs isrihtotaji islaiduschi fludinajumu, kuwa tee usazina us peedalischanos wisus sawus beedrus Franzija. Domehr sewischki nemeeri waj jukumi no schihs atrauschanahs ne-efot gaidami.

Zaur Berlines lihgunu Nihta-Numelija tika no Bulgarijas schirta un atstahta sem Turku wal dibas. Bet lai eedsihwotaji (Bulgari) netiktu no Turku wal dibas apspeesti, leelwalstis nospeeda, ka preeksch Nihta-Numelijas eezekams kristigs generalgubernators us 5 gadeem, un ka tilai tahds wihs no Turku wal dibas zelams schini amata, kam ari leelwalstis peekriht. Par pirmo generalgubernatoru 14. aprill 1879. gada tika eezelts pahrgreekots Bulgariis knass Bogorids, kam Turku deenasta bija nosaukums Alekopascha. Aleko-paschas amata laiks pehz lahdam nedetahm beigsees, bet wehl naw dsirdams, kas tiksot eezelts us nahlofcheem 5 gadeem. Saprotams, ka Aleko-pascha labprahst wehletos, no jauna tikt schini amata, bet Turku wal diba wina negribot, tapehz ka winsch par maj eewehrojis Turku wal dibas grihu, bet wairal luhlojis us leelwalstju prahtu. Taj waretu pahrunat Turku wal dibu, Aleko-pascha schinis deenās nobrauzis us Konstantinopeli. Wailam winsch tiks no jauna eezelts, jo wispahrigi ar wina amata weschanu meerā, tadehl ka winsch pratis ufturet meeru un lahrtibu. Par zitu kandidatu leelwalstim nahktu dands gruhlaki meenotees. Paschi Bulgari gan wehlahs, ka Nihta-Numelija tikt saweenota ar Bulgariju un ka tahda wihs ihpachs generalgubernators preeksch Nihta-Numelijas nemaf nebuhtu zelams. Bet kad tahds pahrgrohsijums naw panahkams bes leelahm jukahm un kara, un leelwalstis schim brihscham grih meeru, tad Nihta-Numelijas Bulgari ari meerā, paturet tagadeju generalgubernatoru.

Wehl reis Widsemes dselszelsch.

Ka Wahzu, ta kreewu un tillab schejeenes, ta Berburgas awises pehdejā laika jo sipri apspreeduschas muhsu dselszela jautajumu. Tadehl nebuhs leeli, ka ari mehs paschi, ka ihste semes eemihneeki un semlopsi, preeksch kureem schis jautajums no wisleelala swara un no kura isschirichanas buhtu gaidams widpahrigs labums wisai muhsu semei — Baltijas peetrastei — es safu, nebuhtu leeli, ka mehs ari no sawas puses tagad fajitu lahdu wahrdu dehl eewehroschanas pee galigas schu jautajuma isschirichanas. Rakstis pahr muhsu Widsemes dselszela wajadsihu ir jaw deesgan dands un staidri peerahdita netil ween wina nepeereeschama wajadsiha, bet ari eeneesiba un tadehl pahr to schu wais aerunastu, bet apstatistim til ihjuma: 1) lahdi praktiski solt jaw sperti preeksch schu

buhwes projekta peepilbischanahs, 2) lahdi teem panahkumi, jeb pareisaki fatot, tur mellejama waina buhwes nowilzinaschanai un kam un kas buhtu darams, lai reis scho leetu isschirtu par labu muhsu wajadsihahm. Scha dselszela dehl neween muhsu Rigas birshas komiteja, Widsemes muishneeziba un Bernawas pilsehtas walde, bet ari ahropusneeki, ka Albinstas-Pologojas dselszela beebriba un daschas Plestawas semsikas gresuschees pee wal dibas pehz buhwes atlauschanas, bet wisi schee luhjumi lihds schim wehl efot, ka sio, bes panahkumeem. Kapehz? nu zelahs jautajums. Waj wal dibai gan teescham waretu buht lahdi sewischki swarigi eemesti, kas to waretu lawet ispihdi nepeereeschamu truhkumu — wisas semes wehleschanos, kas waretu buht tai tilai par swehtibu un labklahschanu?! Retizam, ka tas ta ir! Un ja tas ta naw, tad gan ari newaretu buht zitu peeteefoschu un bibinatu eemestlu preeksch buhwes ne-atwehleschanas. Tapehz mehs ari newaram un negribam tizet tahm daschabahm walobahm un awischu sinahm, par peem. ka wal diba tadehl ween ne-atlajot, ka jaur scho jauno zelu sandetu dands ziti no wal dibas garanteti zeti, ka: Nikolaja, Warschawas un pa dalai ari Rigas-Dinaburgas dselszeli. Ka teem pa dalai drusku buhtu jafande no sawahm tretnahm diwibendehm, tas naw leedsams, bet ta tas wisa pasaulē ir un neba gan til pee mums kreewija, kur, salidsinot ar ahsemehm, til loti maj wehl dselszeli. Waj tadehl ween, ka zilteem zeteem eenahkumi masinatos, lai wais nemaf nebuhtu! Neba lai leeli, plahchi widuschi, kur pilnoms produkti, kas us ahru prajahs, lai wisi winsch — schis widusis — nihstu til tadehl ween, ka lahdi miljonari dabutu lahbus rublus majal diwidendu!! Peemintee dselszeli ir widbagatalee kreewija un teem pee pareisak wabischanas nelad naw jabihstahs no dselita. Mums gan labi pashstamas tahs daschabas intrigijas, kas no scho dselszeli beebribu puses jazelos, bet zerehm, ka augsta wal diba pate gan sinahs leetu pareisi isschirt. Kreewija ohtu loti maj un tadehl gan buhtu nepareisiba, tahs paschas ne-ileetat pehz eespehjas. Tai tas nu warchu notilt, tad wajaga wispirms gahdat pahr labem un licheem peewadu zekeem, ka ari atahkakeem wideem buhtu eespehjas sawus raschojumus bes leelahm, weltahm publehmu un tehrineem turp nosubtit. Zil loti nepeeteefoschi muhsu satismas lihdselli t. i. zeti, it dands tee iswell mums weltigu grafchu un laika, pahr to pamahja muhs it flaidri un saprotami Amerilaneeschi. Wina konkurenze nospeesch, ja nomahz gadu pehz gaba fajuhtigaki wisu muhsu lauku auglu raschojumus, neslatot us to, ka Amerika gul no mums, Siropas, til wain leela tahlumā. Un jaur to gan wineem eespehjas, tiktahlu pahredot, sawus raschojumus lehtast pahrot, ne ka mums? Weenigi jaur sawahm tretnahm satismu eestafchem, ka: dselszeteem, elewatoreem, labibas nogulditawahm u. t. pr. Ne igus gadus atpafat wehl bija muhsu labibai dands augstas jenās, tapat ari lineem. Pahra desmit gadu atpafat linu jenās sneesahs pat pahri par 80 rbl. par birkawu un wehlat turejahs ap 60 rbl., bet ihpachi pehdejds gadds krituschas sipri neween labibas, bet ari linu jenās. Pehdejee, kas ir gandrihs weenigas Widsemes pelnas amots, nokrituschki us pusjenu un stahwetu wehl semati, ja muhsu semais naudas kurs neahktu ahsemneekem par labu. Jaur to teem eespehjas, par muhsu raschojumeem augstaki malfat.

Wisa muhsu laulfaimneeziba eet azim rebtot atpafat un muhsu fabriku buhschana atrodahs weenadi wehl pirmejds autds. Ta truhliit mums fabriku preeksch linu audumeem, gresnaku ahdas leetu isgatawoschanas, metala preehm un dands zitahm jo nepeereeschamahm wajadsihahm. Pee tam ja-eewehro, ka gandrihs wifas tahs daschabas pastahwoschas fabrikas isgatawo til prastakas leetas un smalkatas arween no ahsemehm iskrastam. Un kur gan mellejama ihsti waina schahm nebuhschahm? Waj mums truhliit naudas, waj teepatigu wihtu. Es esmu pahileeginats, ka tee rastios, ja netruhliit mums til pascheem tretna usnehmibas un iswedibas gara. — Mums wajag reis mostees no sawas kuhtribas un weenaldbibas, ja negribam wifal pasaulē palaka paliki un ja negribam, lai ismanigee ahsemneeki, ka faka, latru kumofu no mutis norauj mums — mums, kas leelamees kreewijai wifas leetas preekschu efot un tai par preekschihmi derot.

Buhtu gan laiks, pahrdomat scho leetu un mellel pehz zita eeneesigala produkti kopschanas, jeb ari fabeedrotees leelumā un cetaisti linu audelku fabriku, lai nebuhtu turpmat wisi lini ja-aidod ahsemneekem par neeka jenahm un galigi pascheem par dabrgu naudu pahrsrahdajuma atpafat japirt un ta ja-aimasja pahrs-

wefchana turp un atpafat, augfta muita un laba pelnas teefa iftrahdatajeem. Wislabal to waretu darit muhfu pafthfamee Beebaldjeni, furu linu audelli wifcem labi pafthfami un furi teefcham uftrahda fchai laula jaw kreetnu ruhpeftibu un ifweizibu. Un tomehr wini libdi fchim ftrahda tilai mahjad, ar loti prafteem rihjineem. Gefahlot jaw waretu peetift ar weentahfchahm mafchinahm un eelaftehm. Ta jaw tas wifur pajaulé noteelahs. Wet nu beefgan par to! Grefthimees atpafat pee fawa ihfa weela!

Ta mehs redfejahm, fa, ja mehs negribam no Amerikaneefchu konturenjes till nomahlii un ja gribam fafneegt augftatas jenas par faweem rafchojumeem, mums wajaga gabat wifpirmis par labeem, lehteem jeleem, elewatoreem un noliftawahm ar waranteem, jeb ari pahftrahdat dafchus no faweem rafchojumeem pafcheem.

Ra if Rigas birfchas tomitejas pagahjufcha gada pahftrata redfame, tad wina ari fipri nobarbojufees ar muhfu dfeifszela buhwi. If fcha pafcha pahftrata dabufam finai, la walibias apfpreefchana atrobahs ari lahds nefen eefneegts projektis par lahda jauna neleela fahn dfeifszela buhwi Kurfem — no Belgamas uf Baufku. Par finamo Rigas-Lulumas dfeifszela pagarinaschannu libdi Wentepilei fino wifas awises weenprahltigi, fa tas no walibias aifhida par wajadfigu un noftahdits pirmá rinda to dfeifszelu, tas jabuhwe. Ta tad wairs naw fchaubifchahahs, la Kurfemneeli aifal tils aplaimoti ar jaunu dfeifszelu, lamehr mums, Wifsemneeteem, deemschebi naw un naw wehl neweena pafcha dfeifszela. Jo Rigas-Dinaburgas dfeifszelch aifteel til Wifemes deenmidis robfchu un Terbatas-Tapfas jelfch til Wifemes feemela datu. Luluma-Wentepile dfeifszela buhwes eefahfchana wiljinotees til tadeht, la walibia mehlotees Rigas-Luluma dfeifszelu faweenoschannu ar Rigas-Dinaburgas dfeifszelu, jo mafeem jeleem grubta pafthfchahana par femi. Wet R. D. dfeifszela beedriba fihwejotees libgt uf peebahwateem noteifumeem. „Hon. Bpema“ pahf-runabama fcho leetu, peefihme, fa fchi muhfu „ahf-femneeku“ prelofchahahs efof aplama, un brijnahs, la Wentepile dfeifszelch, noftatotees uf wina nepes-jeefchamu wajadhibu, weenabi wehl neteclot buhweis. Til dandf gabus wifch nu jaw fahwot pirmá rinda un paleclot weenmehf gada gala pafaleja. Noteifumi efof pee tam labi un tadeht nederetu wis „ahf-femneeku“ melgti lauletees. Ta pate awife iffalabs ari par wifu mafatu zelu faweenoschannu ar leelaleem un wehlahs, la neween Rig. Lul. dfeifszelch, bet ari Bolderajas un warbuht Belgamas jelfch tiku pemee-noti Rigas-Dinaburgas dfeifszelam, la ari jaunbuh-wejamais Wifemes jelfch nodots pehdejai.

Libdi ar Wentepile dfeifszela aiflahfchannu uflets neween tas apwifuzis, bet ari Rigas, jo Wentepile, — furai teefcham labata ofta Balfijas peefrafte, palits par Rigas preefchpifheftu un baros to it ihpafchi 2 libdi 3 feemas mehnefchods, lamehr Rigas ofta aifjalufi. Wet lahda eemehrojama lahuma fchis jelfch ween tai newar atneft. Preefch tam wajadfigs, un jo nepes-jeefchami, Wifemes jela, tas eefteeplos libdi Kreemijas ferdei — libdi Bologajai un pemewtu Rigai wajadfigo darbofchahans ari zita laifa. Neweens nenoleegs, fa Rigas tirgofchana beidfamds gaddo, pehz dafchu dfeifszelu aiflahfchahans un Leepajas oftas iflabofchahans, fipri uf leju gabufi un pazelt to waretu til zaur labeem un peeteefofcheem peewadu jeleem un lahds buhtu nodomatais Wifemes dfeifszelch. Ra ta wehl naw — pee ta it un paleel wifwairaf wainige muhfu pafchu energijas truhfums un pa dafai ari dafchi faw-ruhfigu noluhfu weizinataji.

No dandf pufchm ir dfeifdets tijis, fa dafch no rafcheem Ribfneeteem prefojotees Wifemes dfeifszela buhwei, fa tas aifnemtu ari Bernawu, jo zaur to Rigai buhfof augt atfal fipris konturents un dandf jafande no jauna zela lahuma. Prefojotees ari Rigas-Dinaburgas dfeifszela beedriba, furai finams ne mafjums aifriftu wedama. Ta nu, la redfame, grubti wifcem ifdabujams. Wet fchee wifit ir loti fawruhfigi un neezigi eemefli un wifpahrigs labums nedreift zaur to jeeft. Natrix gan aifhfs, fa ne ween Wifemei, bet ari wifam tam Kreemijas wibum, furu fchis jelfch aifkartu, teefcham leels jo leels labums atlellu un rghos tam rofcha fihwibias ahbere preefch ufelfchahans. Tapehz lai mehs nu wairs ifgal nelawejam, bet keramees naigi, fpehzigi pee fcha darba ifweefchahans, fawai wifai femi par fwehtibu un labfahfchannu. Seb waj teefcham mums naw rafcheem femi neweena wihra, lam ruhpef bef fawa lahuma ari wifpahrigs labums, waj mums naw neweena Amerikaneefcha, lam buhtu preefch tam peeteezigs ufnefchahans gars un

faprafchana?! Kur gan tad lai waliftu muhfu ifflaweta ruhpiha, darbiba un rihjiba?! Beresim, fa fchahs rindinas peepahfchodfch eekufinat un pamubinat muhfu waditajus un wadonus uf fchahs labahs leelas ifweefchannu (Walfs.)

Peefihme jumso „Mahjas Weefa.“ Zautajums par buhwejamu Wifemes dfeifszelu „Mahjas Weefim“ arweenu ruhpeftis, tapehz wifch fchini leeta dafchus rafkus pafneebis, par pemehru: „Saruna wezajeem draugeem“ („M. W.“ Nr. 24, 1882), fur norahdits uf dfeifszela labumu; tad „Waidamais dfeifszelch Wifeme“ („M. W.“ Nr. 34, 1882), bef tam „Muhfu dfeifszelu buhwes leeta“ („M. W.“ Nr. 46, 1883). Wifds fchini rafkds pafchi pahftrunats buhwejamá Wifemes dfeifszela labums.

Par sobu fopschannu.

(Statets Nr. 10. Weigum.)

Til pat flahdigis fobeem, fa parleeku leels filtums, ir ari parleeku leels aukftums. Un zil dandf ari fchini finá, ihpafchi fiftaja wafaras laifa, netop grehfots?! Zil patiflami gan naw karftá julija deená ehft porzijur á la glace, jeb zaur ftohrinu iffubht glahfi Cherry Cuddler, zil flahdigi tahbi bandijumi ari ir ta wifpahrigai wefelibai, la it ihpafchi sobu wefelibai! Wet newajag kertees pee tahdeem fmalakeem ehdeeneem un dfehreenem, peeteel ar to, fa eedferam drufku pa-aufsta uhdena jeb ari aukftumam zita lahda weida leekam aiftilt muhfu sobus: zaur to it drihfi panahfam, fa sobu emalja eeronahs nepatiftamas plafas. Wet wifdrihfaki waram maitat sobu emalju, tad bandam filtus un aukftus ehdeenus un dfehreenus, weenus drihfi palaf otreem, par peem. Tad tuhfit pehz fifta zepefcha eedferam aukftu uhdeni jeb alu: tahdu ahtru temperaturas mainifchahans sobu emaljs newar panefit: wifch plihft un tad atfauj puhfchahans fehnitehm fchini plaijás eemeftees, fur wairotees un ifgalá waj ihfafa laifa ifpofit wifu sobu. Sobu emaljs fchini finá ir til pat wahrigs, la ftilis, fufch ari plihft, tad winu peep-fchhi no aukftuma eenes karftumá jeb otradi. Kad eefejam karftu dfehreenu aukftaja glahfe, bef fa papreefch nebuhtum to pamafitim fildiinjchi, tad wina ftary 100 reifchm drofchi 99 reifes plihfhis. Glufchi tapat ari sobu emaljs ifturahs.

Sobi tahfal loti jafarga no ta fauktas nomifofchahans zaur fipru flahhju baudi-fchannu. Tilklibdi, fa mana, fa sobi ir nomifofchahans, tuhfit wini jatihra ar fmalli pulwerifetu fribtu, joda jeb gleemeschu fchannalahn, pehz tam mute jafkalo ar remdeuu uhdeni. Wandim, fureem beefchi flahbas at-raugas nahf jeb flahba garfcha ronahs mute, fa tas noteelahs pee tahdeem, furi figft ar fagremofchahans laitehm, ar fteofuteem, ar bahluma laifi, ar dafchahm ahdas flimibahm, un fureem zaur to dandf jazeech no sobu fahpehm, ari arweenu lahdu pufstundu pehz ehfchahans ja-eenem puftehfkarotes libdi wefelai tehflarotei sodas-pulwera, fufch ir loti labs lihdfellis pret flahbahm atraugahm un pret jehloni. Bef tam pee mutes flalo-jama uhdena wehl war peemafit drufku sodas jeb magnesijas jeb ari pahra pileenu amoniala. Saprotams, fa tahdeem flim-neeteem ari par to jaruhpejahs, fa winu eefchekigas flimibas peenahfchhi un pama-tigi top ifahrstetas.

Za fmaganas no weena jeb no wairaf fobeem ir rufchahs wafigas, peepampufchahs, aifdegufchahs un no sobu kalla atwillufchahs,

zaur to pats jobs ir fuuwis loti wahrigs ihpafchi nepanef aukfta dferama uhdena un aukfta gafa, tad wifpapreefch jaleel pahm mellet waj aif fmaganam ne-atronahs jam aprakftitais sobu afmins, fufch tad jano-nem. Ja tas fur naw atronams, tad pret mineto fmaganu wainu jaleeto flalojamais uhdens, pee lura japeemafia drufku brand-wihna, Eau de Cologne waj miru tintures un fmaganas beefchi lehnam japahrweft jeb japahrsteepi pahf jobu kaktu.

Ilgabus 2-3 reifes sobi jaleel pahm mellet no ahfsta waj no mahzita sobu ahfsta, waj pee fobeem naw eeradees sobu afmins, fas tad janohem. Ispuwufchi zauri sobi jo agri jaleel tihrit un pildit (jeb plombot), Sobi, furi beefchi fahp un pret furu fah-pehm nelahdas fahles nelihdi, la ari tahbi, furi jaw pawifam wafigi, ir ja-ifrauj.

Natru rihfu waigi un fchods jamafga ar labi aukftu uhdeni, jo zaur to ween war nofargatees no fa-aufstefchahans un no sobu fahpehm, furas beefchi ween, tad ari sobi zitadi ir pilnigi wefeli, zetahs no fa-aufstefchahans.

No leela fwara beidjot ir, fa no pafchas behribas jaw apron, abu pufu sobus ifleetot preefch baribas famalfchahans. Pa leelalai datai zilweleem ir nelahs eeradums, tilai ar weenas pufes fobeem baribu famalt, waj nu tadeht, fa wini no pafchas behribas jaw ta ir eeradufchi, waj ari tadeht, fa weená pufe atrohnas ifpufwis sobs jeb flimas fmaganas un wini fchos grib fargat. Zaur baribas famalfchannu sobi it labi top tihriti un tanis jobds, furi netop leetoti, netrauzeti fakrahjahs glotas, ehdeemu atleelas un zitas tahdas fobeem newajadfigas un faitigas weelas, furas fur drihfi fahf ruhgt un puhf. Jo fen eewehrota un peerahdita leeta, fa tee sobi, furi wifwairaf top leetoti, wiflabaki ufturnahs un wifretaki leetotee faflinjft. Semneeteem, furi ehf dandf faufas rupjas maifes un pee tam leeto abu pufu sobus, ir pa leelai datai wefeli balki un tihri sobi, bef fa wini zitadi laut lahda wifse tiku kopti. Rupja rubju maife pee femneeteem ifpilda sobu fufekliha un sobu pulweru peenahfumus.

No leela fwara ir, fa mehs jaw agri eefahfam ruhpetees par sobu peenahfchhu fopschannu. Zaur nelahdeem eemefleem ifleetes atturetees no fcha peenahfuma lahrtigas ifpildifchahans. Behneem, zil agri ween eefpehjam, jamahza muti flalot, un lamehr wini to wehl neprot, pehz latras malites mute un sobi wineem jatihra ar remdená uhdeni apflapinatu linu drahu; tapat wini, furu sobi wehl ir nefipri un tadeht loti wahrigi, jo ruhfigi jafarga no fobeem faitigu weelu baudi-fchahans, la ari no wifa zita, fas fobeem laut lahda finá waretu flahdet, turpretim wini jo agri ja-eeradina, fa ehdot fumofus labi famat un abu pufu sobus leeto. Mafee publiini, furi wezakeem warbuht zaur to zetahs, wehlat bagatigi at-malfajahs.

Samas runas beigahm wehl gribu peep-rauft lahdu Anglu falamu wahrdu, fufch, la pifpahri uf flimibahm, ta muhfu laifds ari it ihpafchi uf sobu flimibahm war fih-metees; wifch flau: „Vote nofargafchahans fwer wairaf ne la mahzima dfeedinafchahans“.

Refirs.

(Slates Nr. 8)

Refira isgatawofchana ir pee Kautasee-
fcheem gluschi weentafschas: wini eelej pat-
laban flauktu gowu peenu burgutds jeb
ahdas maisds, eemet maisa lefira graudinus,
aifseen maisu zeeti un noleef to wafaru
wehfa weeta, fur temperatura naw pabrak
par 16—18 gradeem pehz Neonira termo-
metra. Pawafari jeb rudeni burgutu noleef
faule, laut fur fehta pee kahdas wifwairaf
apdfihwotas ehfas, pee kam tureenes eedfih-
wotajeem ir tas eeradums, burgufam garam
ejot ar lahju eespert. It ihpaschi labprakt
to dar behrni; tee fpehlejahs ar burgutu,
walkta to pa semi u. t. pr. Zaur wifu to
ruhgstofchais peens top samajits. Seema
burgutu tura istaba. Pehz kahdas stundas
ilgas ruhgschanas, reisahm ari pehz weenas
waj diwahm deenahm, dsehreenu eeranga
par gatawu; eepreelich leetafschanas maisu
wehl kreetni faskalo un tad dsehreenu, zil
no ta wehlahs dfert, eelej sellas kruhsitas,
un proti ta, ka burgula sakrahjees oglu-
fahbums newaretu igajst. Ar scho noluhku
wini apgabich burgutu us mutes, noseen
tad tit leetu datu no maisa ar auklu jo
zeeschi, zil dauts lefira greib isdfert, un tilai
tad attajsa burgula zaurumu wata. It
reisahs burguta peelej jaunnu peenu klakt.
Ta Kautasee fcheem isgatawo lefiru; tomehr
zaur tahdu isgatawofchannu neapanahf neubht
til patihkama dsehreenu, la glahjes traufds.

Ahdas traufs ir grehti usturams tibrs, un
laut gan Kautasee fcheem to reisahm tibra, tad
tomehr burgula krumkas jeb grumbas fa-
krabhahs pahrschahbis un puhstofchs kaseins,
zaur to dsehreens ir pahrleeku fahbs ar
loti nepatihkamu fmatu. Tapehz tad ari
Seemela-Kautasija tureenes eedfimee eedfih-
wotaji burgula weeta leeto mahla kruhses
ar teeweem (fchaurweem) kalieem; daschi jaw
pasahlfuschi isruhgscho peenu nopildit pudeles.
Tahda wihse ir lehnamh attihstijusehs pudelu
lefira isgatawofchana. Tagad gan wairs
neweenā pilsehta netruhks lefira isgatawo-
fchanas prateja un pamudinataja us lefira
isgatawofchannu un leetafschannu.

Refira isgatawofchana ir it katram eephe-
jama, tomehr pee tam wajaga peeradina-
fchanahs un pazetibas. Wispahrigi nemot
dsehreenu isgatawofchana noteel ta: Ar peenu
pildita karase (leelaka pudele) eemet sinamu
datu eepreelich ismehrzetu lefira graudu; tad
karasi aifseen ar schidru drahnun un noleef
tapat ne-aifforketu 14—16 grabdu fista
weeta, fur to if stundas faskalo. Pehz
kahdahm 7—8 stundahm peenu islej zaur
schidru drahnun tibras pudeles, aifforke
pudeles it zeeschi un usglaba tahs pee tahdas
paschas temperaturas jeb pee tahda pascha
filtuma. Pudeles wajaga pehz katrahm
2—3 stundahm faskalot. 24 stundas lefirs
ir gataws; bet ta ka tajā wehl par mas
oglu-fahbuma un spirta, tad ari tahdu
weenas deenas lefiru dehwē par „nestipru“.

Divreis 24 stundas lefirs ir stiprats un
tad to dewē par „wideju“. Wideja lefira
beefums lihdsinajahs krehjuma beefumam.
Pehz trim deenahm un naktim oglu-fahbuma
un spirta lefira ir wehl wairaf, un dsehreens
top tad atkal schlichstafs. Triju deenu lefirs
ir wisstiprakais. Ja tas wehl ilgal stahw,
tad to daschadu eemellu dehl wairs newar
eeteift.

(Zurmal beigums.)

Sihki notikumi is Rigas.

Utrasts behrns. Bezaja Melkandera
eela Nr. 29, us trepehm, 19. martā pulksten
7 wakara atrada isliktu puiku, mehneschus
2 wezu, lupatās eetihku. Rigas pilsonis
Jwans Schulajews un feewa issazija wehle-
fchanoš, puiku peenemt behrna weeta.

Deewa-kalposchana Rigas basnijās.

Swehteenā, 25. marta.

Sehlada basnija:	Spreb. plst.	10 mahj. Hoft.
		12 mahj. Bind.
Petera basnija:		10 Dr. Lirfens.
		6 mahj. Poelchaw.
Domes basnija:		10 sup. Jentfch.
		2 mahj. Werdat.
Jahnu basnija:		9 f. m. Gaetgens.
		2 latw. m. Schilling.
Geetruedes basnija:		10 mahj. m. Hilde.
		2 latw. m. Schilling.
Jesus basnija:		9 latw. m. Rütchel.
		2 mahj. m. Bergmann.
Mahrtinu basnija:		10 m. m. Raehbrandt.
Trihween. basnija:		10 latw. m. Fromm.
Reformatu basnija:		10 mahj. Ilen.

Abildofchais redaktors: Ernst Blates.

S i n d i a j u m i.

Sabeedribas „Laserne“ nogulditawa

Rigā, Sinder-eelā Nr. 22.

peedahwa fchahdas tabakas un wapirofu sortes, taisitas is Turku tabaku wisaugfalahahm for-
tehm, isstahwalas Reimas deenwidus un deenwidus Kawlafa aggabalu tabakas fahbitawās,
aubsetas no Turku wislabalo tabakas-fchliu fortehm:

№ 15 Транзонтъ	pa	—	rbl 80 lap. mahzj.
№ 16 Самсонъ	1	1	20
№ 17 Бахра	1	1	44
№ 18 Куръ	1	1	44
№ 153 Похвальный	100	gab.	60 lap.
№ 60 Звездочка	25	15	
№ 6 Червешня	10	6	
№ 153 Десертный			

Tamdeht, la fchee isstahwalajumi top arweenu wairaf prasiti, ir tee tapufchi pakaltajiti,
tamdeht lubdham zeen. dirzeju langus, lai eepheeretu etifetes, us luras atrodahs Wisaugfalahi
dahwata Reifarisla waisf-sihme un pilniga firmas:

ПОСТАВЩИКЪ ВЫСОЧАЙШЕ УТВЕРЖДЕННОГО

 ЧАЙШАГО ДВОРА.
 Товарищество „ЛАФЕРМЪ“
 в С.-ПЕТЕРБУРГѢ.
 Top pahrdoti wifas pahrdotawās.

Behz Sw. Peterburgas behrnu
patwehrtmes wades siuojumo, notils
XLVI. loterijas islofeschana (silas bisjetes),
Sw. Peterburgas behrnu patwehrtmehm par
labu, 22. aprili fch. g.
Wifschanas-listi, tura pehz wifschanas 10
libds 14 deenas no Peterburgas mehd fchē no-
nahft, warehs tilai ap 7. maja fch. g. dabut.

Rigas
Kanlu = miltus,
 Anglu
superfosfatus
 pahrdod lehti
Hermu. Stieda,
 Marfial-eelā Nr. 24.

Schfiss
 Boris Petersona fchura bode pee „felta
swareem“ pahrdod un peedahwa: zaur to, la
pastahwigi fchejeenes beferem pahrdodu, ar latru
peenahfsoho pasi lata gada laila tilai weenu-
mehr frifchu Rigas sauso ranqu is Wof-
schahbta fabrifas, Wastawas miltus pa 1 r.
40 lap. woda, labno kweefchu miltus pa 1 r.
poda, fihpols pa 8 lap. stopy, wifadās sortes
weentafschas un spela-filles, tamdeht la lee-
lumā eepheeretu, top tilai atwefchanas-walfa pee-
rechinata pee Rigas zenahm, teiwu un refnu
Wastawas desu, rotas-platuma befu Kur-
femes fpeefi bej leefuma par 25 lap. mahzj.,
negreestu Waforkas tabaku palas no 2 mahzj.
pa 25 lap. labu fmarfchodamu negreestu un
greestu lapu-tabaku, la ari labu fchnauzamo
tabaku.
 Peterburgas patentes un puopatentes
wahgu-afis un federes
 pahrdod pa fabrifas zenahm plst. leelaja Smil-
fchu-eelā Nr. 9, wahgu-taisitajs Wengels.

N. N. Neeses

Wschuguna- un dselsspretschu nogulditawa

Webwer-eelas un Teatra-bulwara fchuri, J. N. Spora namā,
peedahwa basniju un kapu-kruftus, kapu weederumus, la: stabus, wasas, fehdes, fchuguna-
un kalama dselss fchetas, arklus, wifadās musturds no U. F. Schwarzboffa, plihfes, ratu-
bukfes, hermetifas fchahs-durwis, kalama dselss waisu-terras, daku-afu pumpjus,
pubru- un garaju-mehrus pa medrenahm zenahm dahrsu-fprizes.

J. Holländer

Stahku-eelā Nr. 7, blatus Jalscha bodei, netahku no Dangawmalas,
 ispahrdod pehrnaja gada paletos,
 furi fenal mahfaja 30 rbl. tagad pa 20 rbl.

	25	15
	20	12
	15	10

behrnu-paletos un lectus-mehfelus wezumam no 2 libds 16 gab., lectus-mehfelus un
wasaras-fakas top pa dauts lehtlahm zenahm pahrdotas.
 Bes tam wehl pahrdodu modes, no jauna fagatawotus fcha laifa modes dahmu-paletos,
 fchafetes un lectus-mehfelus; la ari fawu bagatigi pilditu fchajumu modes tihrwilnainas
 un puwofilnainas fleitu-drahnas, latunus, kretonus un dauts jitas prejes

pa fabrifas zenahm.

Wifadās sortes anglu fokū,

ihpaschi stiprus bumbeeru fokus un wifadus ogu fruhmus
peedahwa

J. J. Schlicht un dehls

Rigā, pee pirma Weifchu (Wihstofu) dambja Nr. 17.

Wislabalabs, isprometas labi dihgtojahs
farkanahs, balstahs un Sweedru bastard
ahbolina-fchklas,
 timofina, spargelu- un rai-fahles fchklas,
 la ari
fchklas-wihkus
 pahrdod par lehtahm zenahm
Georg Thalheim.
 Kantoris: leelaja Wils-eelā Nr. 16, pascha
namā.

Wislabalabs
Wastawas,
Dreles un miltus
Roftowas
 peedahwa par jo lehtahm zenahm
 N. Sufoffka un beedra miltu-magafine
 Waku-eelā Nr. 12.

Wasa faimu ezi ba, wastahwofcha if lahdam
7 pubro-w. aramas jemes un dahra, libds ar
wehrijahm plawahm un ganibahm un wajahfahm
faimneziabas ehlam. Rihfchu-efara mala, ir
no Inrgem fchentejama. Zapeteljahs pee pil-
fehfas mefcha-farga Grotina aif fara-fpitafeem.

!!! Pehrtona diindoschu laimi !!!

Kruhminu Zehkabam ar Purina Kristini, la faberinateem ussauz: Preechmaltees un Kalniecefs.

Ditlu pagasta teefa isahzina wifu sbejeem Dupen mahjad rentineela, zitreiseja Zee-Salajas draudses skolotaja, miruscha Mahrtina Kalnina, skolota Berg parahdu dewejus un nedmejus wehlatais sefschu mehteschu laifa, i. i. libds 8. septembrim sch. g. pee schijs pagasta teefas peeteiltrees. Wehlatas parahdu prafichanas neifis eewehrotas un ar parahdu flehpejeem tiks likumigi darits.

Ditlu pagasta teefa, 8. martā 1884. Preechschelotajis: J. Brasinsch. 1

Retabi no Rotnefs stanzijas atrodoscha muischa Attradfen melle wehl 2

pusgraundneeku.

Jammas meitas, las dahmu-drehbu schubshantu bes malfas gri-betu remahzites, war peeteiltrees Wehwer-eela N 11, pa kreisi, 3 ir. aug.

Lopu- un firgu-tirgus Bauska

buhš 1884, gadā 18. un 19. aprili bes tulles malfas.

Behznabfamee jaunee tirgi Bauska ir us schahdeem terminem nolitti, un proti:

- 1) Tirgu-tirgus janwara mehnescha beidsamaja treschdeena un zertordeena;
2) lopu- un firgu-tirgus treschdeena un zertordeena preefsch Surgeem un
3) lopu- un firgu-tirgus treschdeena un zertordeena preefsch etlobra mehnescha beidsamahs swehtdeenas.

Bauskas pilsehtas-waldis, 22. februari 1884. Pilschetas-gahwa: J. Beckmann.

Rastju-weeds Baudmann. N 102 3

Ekonomis

atrod us rudeni neefigu weetu. Preefsch-nas-wehtules nobodamas Rigas pastes fantori ar-ufrahtu: N II W. Riga, poste restantie.

Par jinu

wisfeem teem, las pee Waschu muischas waldes deht iwagara weetas jaur ralsfeem peeteiltrees, sa ta weeta jaur ir idota.

Labi dibgostochas pulu- un dahrsch-faknu-sehklas

pahrdod Lubahnes muischas dahrsneets B. Memig.

Loti labus Wasstawas miltus pa 1 rbl. 20 kap. un 1 rbl. 30 kap. podu pahrdod N. S. Borcherta miltu magasine.

Pirimo sortu Wasstawas miltus pa 6 un 6 1/2 kap. mahz, zuhku taukus pa 22 kap. mahzins, tehju, kafisu un zuturu un daudis jitas pal-lambaru prezes pa pilsehtas zenahm lehti peedahwa

Brahti Jagodini,

pilschetas leelaja Bils-eela N 19. Wasl. Ahwilscheta Romanowlas un Awotuw-eelu stuhri N 1.

Smotenklas un Mogilewas gubernas ir is-rentejamas muischas un pahrdodami leelaji un mafasi semes-gabali sem loti labeem nolibgumeem, ar jaur atlahtas semneelu ban-las peepalibdsibu; turatalas sinas dabujamas: 4. un 5. aprili sch. g. Riga, Dinaburgas weef-niza; - 9. un 10. aprili Jaunjelgawa Schwabe lga grammatu pahrdotawa, 13. un 14. aprili Ehrglu basn. Irogā. 16. un 17. aprili Wej-Beebalgas basnijas Irogā un peh; tam: Ha noxyer, Bobronka Irogā-Buroe, m. zoporu 2 pee N. Preus.

Aleksander Kulikowski,

leelaja Sinder-eela Nr. 9 un Aleksandra-bulwari Nr. 1. Zeels krahjums eeksch- un ahsemju arsewa-ligras

tapetes

wisgihatafs isstrahdajums un jaunafds musturds.

Zeela iswehle lehtu juhrmalas tapetu, logu-preefschkarano (rulo) no drehbes un tofa, wisfadfs platumds. Wasfoklu un ahdas-luhku.

Sinolejas forku-tepikus un grihdu-dekus, labafee grihdu-apflah-seji un siltuma-turetaji, grihdu wasfoklu tubku, kokos-luhku lahju-noflaukus un grihdu-dekus, selta-libsties, greeftu-rojetes, baltas, apfelltas un lafetas, gardinu-fahrts un turetajus.

Atlikti tapetu-musturi teek sem fabrikas zenahm ispahrdoti.

Wihnes- un behruu-mehbelu krahjums

if flaweni pasihstamas un daudis reifas goda- algahm apbalwotas

Jakob un Josef Kohua fabrikas Wihne. 3

Islahpischanas teek ahtri un nstizami isdaritas.

Sawadu apstahliu deht ir Witefklas gubernā

muischa pahrdodama. Atrodahs lahbas 115 werstes no Witefklas pilsehtas un lahbas 15 werstes no Daugawas. Peelumā lahbas 13,000 de-setinas muischa un semes; loti laba seme. Klahatalas sinas Ernst Plates drulatawa.

Glas-bildes eeksch selta, melna un meln-selta rahumeem pa wislehtato jenu eecahme N. Jakobew, Geksch-Riga, leela Kaleju eela Nr. 46, 3 tr., senal Weera-eela Nr. 4a.

Smalli famallu gipsi, wislabafais mehflschanas - libdseltis preefsch abbolina un pahstu-augeem, pe-dahwa J. C. Zelma gipsu-fabrila. Rogulditawa: leelaja Rehnin- un Kahrle-celu stuhri Nr. 32.

Ro Surgu deenas fahlot sch. g. ir isrentejamas twaita malfchanas un jahgu-dfirnawas, Meiranu muischa, Lubanes draudse. Isrenteschanas nolibgumi dabujami sinat mineta muischa pee Meiranu muischas waldibas. 2

Kahds ihpafchums leelaja Aleksandra-eela Nr. 107, pretim leelajam pumpim, ar 876 kwadrat-afu leeli semes gabalu, us lura atrodahs pirts un dshwojama ehla ar bodes rubmehm uu fahnu-ehlaim, art preefsch fabriku eetaifas derigs, ir no brishwas rotas pahrdodame. Klahatalas sinas war dabut turpat, sa art pee adwolata M. Kachlbrandt, leelaja Jakob-eela Nr. 1.

Dfirnawu pahrdoschana. Wehsa-dfirnawas ar 4 gangeem 102 pudraw. semes, dshwojamo un faimneejibas-ehlaim wisf laba-buhshana, 12 werstes no Lufuma, us Delgawas zeta, Wihlfeles muischa. Klahatalas sinas turpat jeb Riga, Peterb. preefschpilsehta leelaja Kaleju-eela N 25.

Sw. Jahno basniza. Buhpotu swehtdeena, 1. aprili, plst. 6 watarā.

garigs fouzerts Latweefchu Walter skolai par labu. Bites par 60, 40, 25 kap. dabujamas Ernst Plates lunga drulatawa, Kaptein lga grammatu bode leela Rehnin-eela, Nr. 10, un Latweefchu Walter skolā, Dfirnaw- eela Nr. 67, pee skolotaja 2

P. Lerchendorff,

Kalku- un Schuhnu-eelu stuhri Nr. 13.

Leelaka seeweefchu mehleteu-magasina.

Seeweefchu mehleteus no laba dubultstofa par 700, 725, 750 un 775 kap. gab., seeweefchu mehleteus no smalla dubultstofa par 800, 850 un 875 kap. gab., seeweefchu mehleteus no smalla drapja par 900, 950 un 975 kap. gab., seeweefchu mehleteus no wisawifada stofa sortebm, flaisi garneereti par 10, 11, 12, 13 libds 18 rbl. gab., lectus mehleteus (Regenmantel) ihpafchi jaunods safonods par 600, 650, 700 un 750 kap. gab., lectus mehleteus ihpafchi no smalla tihwilnaina wafaras bulfina, flaisi garneereti par 8, 9, 10, 11 un 12 rbl. gab., pawafaras un wafaras jakas, leela iswehle par 350, 375, 400, 425 libds 750 kap. gab., lectus mehleteu drahnas, 2, 2 1/2, un 2 1/2 ol. plati par 60, 70, 90 un 100 kap. par ol., fatunus un fretongu jaunods flaisids musturds wislabala Peterburgas fabrilata, 12 oelktes par 1 rbl., fatunus un fretongu jaunods musturds Was-lawas fabrilata, 14 oelktes par 1 rbl., wislabafus pusaudeles preefsch krekleem un palageem, 12 ol. par 1 rbl., puteklu drahnas, pehstas un bruhnas, 10, 12 un 14 ol. par 1 rbl., tihru linn un kancpaju audeklus preefsch krekleem un palageem, 10 ol. par 1 rbl., smalkus linn audeklus preefsch krekleem 7, 8 un 9 ol. par 1 rbl., jaunus mades kleitas drahnas

ihstendē pehrwēs, weenpehrwigas, stihpaimas, ku-saitas un pulainas, ilai jaunods flaisids musturds par 13, 14, 16, 18 un 20 kap. ol., tihwilnainu melnu tihbetu, itin labas sortes par 30 kap. ol. Wisaf prezes tagad teel libds seeldecnas swehtfeem mana bagatigi pilbitā magasinā par ihpafchi feminateem jencem pahrdotas.